

Naturvårdsverkets förslag till nya föreskrifter med motiveringar

Bemyndigande

Det föreslås i regeringens promemoria *Genomförande av reviderade EU-direktiv på avfallsområdet* (dnr M2019/01776/R) dels att bemyndigandet i 15 kap. 39 § miljöbalken ska utökas och även omfatta skyldigheten att dokumentera och lämna uppgifter om avfall, avfallshantering och avfallsförebyggande åtgärder, och dels att bemyndigandet i 15 kap. 45 § miljöbalken om kommunens skyldigheter också ska gälla skyldigheten att lämna information om avfallsförebyggande åtgärder. Ändringar föreslås därmed också i 77 och 82 §§ avfallsförordningen (2011:927). Förändringarna i miljöbalken och avfallsförordningen ska träda i kraft den 5 juli 2020.

77 § Naturvårdsverket får meddela föreskrifter om 1. vad den kommunala renhållningsordningens avfallsplan ska innehålla, och	
2. skyldighet för kommunerna att lämna information om hanteringen av avfall och om innehållet i avfallsplanen.	2. skyldighet för kommunerna att lämna information a) till hushållen om avfallsförebyggande åtgärder, och b) om hanteringen av avfall och om innehållet i avfallsplanen.
82 § Naturvårdsverket får meddela föreskrifter om 1. hur sammanställningen enligt 81 § ska utformas samt hur och när den ska överlämnas, och	
2. skyldighet för kommunerna att underrätta Naturvårdsverket om den avfallshantering som bedrivs och om resultatet av verksamheten jämfört med avfallsplanen.	2. skyldighet för kommunerna att underrätta Naturvårdsverket om a) avfallsförebyggande åtgärder, b) den avfallshantering som bedrivs, och c) resultatet av avfallshanteringen jämfört med avfallsplanen.

Ikraftträdande

Naturvårdsverkets föreskrifter NFS **xx** om kommunala avfallsplaner om förebyggande och hantering av avfall föreslås träda i kraft den **xx** juli 2020.

1–2 § Tillämpningsområde

<i>Nuvarande lydelse</i>	<i>Föreslagen lydelse</i>
-	<p>1 § Bestämmelser om att kommunens renhållningsordning ska innehålla en avfallsplan finns i 15 kap. 41 § miljöbalken.</p> <p>2 § Dessa föreskrifter innehåller bestämmelser om</p> <ul style="list-style-type: none"> - avfallsplanens innehåll, - länsstyrelsens sammanställning och - uppgifter som kommunen ska lämna till hushållen, länsstyrelsen och Naturvårdsverket.

Motivering

Föreskrifterna inleds med ett nytt avsnitt med två nya upplysningsbestämmelser för att underlätta läsningen och ange utgångspunkterna.

3 § Definitioner

<i>Nuvarande lydelse</i>	<i>Föreslagen lydelse</i>
1 § Termer och begrepp som används i dessa föreskrifter har samma betydelse som i 15 kap. miljöbalken och avfallsförordningen (2011:927).	3 § Termer och begrepp som används i dessa föreskrifter har samma betydelse som i 15 kap. miljöbalken och avfallsförordningen (2011:927).

Motivering

Ändrad numrering av bestämmelsen i detta avsnitt, i övrigt inga ändringar.

4–9 §§ Syfte, mål, åtgärder och styrmedel

<i>Nuvarande lydelse</i>	<i>Föreslagen lydelse</i>
2 § Avfallsplanen ska ha ett tydligt definierat syfte. Syftet ska beskrivas i avfallsplanen.	4 § I avfallsplanen ska syftet med planen beskrivas.
<p>3 § Avfallsplanen ska innehålla mål och åtgärder för att förebygga och hantera det avfall som kommunen ansvarar för.</p> <p>För avfall som kommunen inte ansvarar för ska avfallsplanen innehålla mål och åtgärder för att förebygga och hantera detta avfall, i</p>	<p>5 § Avfallsplanen ska innehålla mål och åtgärder för att förebygga och hantera det avfall som kommunen ansvarar för.</p> <p>För avfall som kommunen inte ansvarar för ska avfallsplanen innehålla mål och åtgärder för att förebygga och hantera detta avfall, i</p>

den utsträckning som kommunen kan påverka detta.	den utsträckning som kommunen kan påverka detta.
4 § Avfallsplanen ska innehålla mål och åtgärder för att förebygga och begränsa nedskräpning.	6 § Avfallsplanen ska innehålla mål och åtgärder för att förebygga och begränsa nedskräpning.
5 § Mål och åtgärder ska utgå från de nationella miljökvalitetsmålen, etappmålen samt andra relevanta mål, strategier och planer. Mål och åtgärder ska syfta till att avfallet hanteras enligt avfallshierarkin i enlighet med 2 kap. 5 § och 15 kap. 10 § miljöbalken.	7 § Mål och åtgärder ska utgå från de nationella miljökvalitetsmålen, etappmålen samt andra relevanta mål, strategier och planer. Mål och åtgärder ska syfta till att avfallet hanteras enligt avfallshierarkin i enlighet med 2 kap. 5 § och 15 kap. 10 § miljöbalken.
6 § Avfallsplanen ska innehålla en redogörelse för de styrmedel som kommunen planerar att använda för att uppnå målen och genomföra åtgärderna.	8 § Avfallsplanen ska innehålla en redogörelse för de styrmedel som kommunen planerar att använda för att uppnå målen och genomföra åtgärderna.
7 § Avfallsplanen ska beskriva hur målen och åtgärderna kommer att följas upp.	9 § Avfallsplanen ska beskriva hur målen och åtgärderna kommer att följas upp.

Motivering

Den inledande bestämmelsen i detta avsnitt om avfallsplanens syfte har kortats ner, i övrigt har endast numreringen av bestämmelserna i detta avsnitt ändrats.

10–11 §§ Framtida insamlingssystem och anläggningar

<i>Nuvarande lydelse</i>	<i>Föreslagen lydelse</i>
8 § Avfallsplanen ska innehålla en bedömning av 1. behovet av nya insamlingssystem och anläggningar för att hantera avfall, 2. behovet av nedläggning eller förändring av befintliga insamlingssystem och anläggningar för att hantera avfall, och 3. avfallsflödenas framtida utveckling.	10 § Avfallsplanen ska innehålla en bedömning av 1. behovet av nya insamlingssystem och anläggningar för att hantera avfall, 2. behovet av nedläggning eller förändring av befintliga insamlingssystem och anläggningar för att hantera avfall, 3. vilka investeringar och andra ekonomiska resurser som behövs för att tillgodose dessa behov, och 4. avfallsflödenas framtida utveckling.
9 § Avfallsplanen ska innehålla en beskrivning av hur behovet av platser för anläggningar för att hantera avfall har tillgodosetts i kommunens	11 § Avfallsplanen ska innehålla en beskrivning av hur behovet av platser för anläggningar för att hantera avfall har tillgodosetts i kommunens

översiktsplan och i kommunens övriga arbete med fysisk planering.	översiktsplan och i kommunens övriga arbete med fysisk planering.
---	---

Motivering

Det föreslås en komplettering i nuvarande 8 § med en punkt, som anger att det i avfallsplanen ska framgå vilka investeringsbehov som föreligger och hur dessa ska kunna finansieras. Tillägget föranleds av den skärpta skrivningen i artikel 28.3c avfallsdirektivet som gäller bedömningen av behovet av ekonomiska investeringar. I artikeln anges att avfallsplanen ska innehålla en bedömning av behovet av att lägga ned befintliga avfallsanläggningar samt behovet av ytterligare infrastruktur i form av avfallsanläggningar i enlighet med artikel 16¹. Medlemsstaterna ska vidare säkerställa att det görs en bedömning av vilka investeringar och andra ekonomiska resurser som behövs, också för lokala myndigheter, för att tillgodose dessa behov. Denna bedömning ska inkluderas i de relevanta avfallsplanerna eller i andra strategiska dokument som omfattar den berörda medlemsstatens hela territorium.

I övrigt har endast numreringen i detta avsnitt ändrats.

12–16 §§ Beskrivning av nuläge

<i>Nuvarande lydelse</i>	<i>Föreslagen lydelse</i>
10 § Avfallsplanen ska innehålla en beskrivning av de förhållanden i kommunen som påverkar avfallens mängd och sammansättning.	12 § Avfallsplanen ska innehålla en beskrivning av de förhållanden i kommunen som påverkar avfallens mängd och sammansättning.
11 § För avfall som kommunen ansvarar för ska avfallsplanen innehålla uppgifter om 1. var avfallet uppkommer, 2. insamlingssystem, samt 3. insamlade avfallsmängder (ton/år) och hur detta avfall hanteras enligt avfallshierarkin i enlighet med 2 kap. 5 § och 15 kap. 10 § miljöbalken.	13 § För avfall som kommunen ansvarar för ska avfallsplanen innehålla uppgifter om 1. var avfallet uppkommer, 2. insamlingssystem och 3. insamlade avfallsmängder (ton/år) och hur detta avfall hanteras enligt avfallshierarkin i enlighet med 2 kap. 5 § och 15 kap. 10 § miljöbalken.
12 § För avfall som kommunen inte ansvarar för ska avfallsplanen innehålla översiktliga uppgifter om avfallsmängder och om hur detta avfall hanteras enligt avfallshierarkin i enlighet med 2 kap. 5 § och 15 kap. 10 § miljöbalken.	14 § För avfall som kommunen inte ansvarar för ska avfallsplanen innehålla översiktliga uppgifter om avfallsmängder och om hur detta avfall hanteras enligt avfallshierarkin i enlighet med 2 kap. 5 § och 15 kap. 10 § miljöbalken.

¹ Om åtgärder för att upprätta ett sammanhängande och ändamålsenligt utformat nätverk av anläggningar för bortskaffande av avfall och anläggningar för återvinning av blandat kommunalt avfall.

<p>13 § Avfallsplanen ska innehålla uppgifter om de anläggningar som kommunen bedömer vara nödvändiga för att förebygga och hantera det avfall som kommunen ansvarar för. Avfallsplanen ska även innehålla uppgifter om anläggningar av betydelse i kommunen för att förebygga och hantera det avfall som kommunen inte ansvarar för.</p>	<p>15 § Avfallsplanen ska innehålla uppgifter om de anläggningar som kommunen bedömer vara nödvändiga för att förebygga och hantera det avfall som kommunen ansvarar för. Avfallsplanen ska även innehålla uppgifter om anläggningar av betydelse i kommunen för att förebygga och hantera det avfall som kommunen inte ansvarar för.</p>
<p>14 § Avfallsplanen ska beskriva hur mål och åtgärder i den föregående avfallsplanen har följts upp samt resultaten av den uppföljningen.</p>	<p>16 § Avfallsplanen ska beskriva hur mål och åtgärder i den föregående avfallsplanen har följts upp samt resultaten av den uppföljningen.</p>

Motivering

En smärre justering av ordvalet har gjorts i 13 § punkt 2 i de nuvarande föreskrifterna. I övrigt har endast numreringen i detta avsnitt ändrats.

17 § Nedlagda deponier

<i>Nuvarande lydelse</i>	<i>Föreslagen lydelse</i>
<p>15 § Avfallsplanen ska innehålla uppgifter om nedlagda deponier. För varje nedlagd deponi ska en bedömning av risken för olägenheter för människors hälsa eller miljön redovisas. För de nedlagda deponier där kommunen har varit verksamhetsutövare ska planen även innehålla uppgifter om vidtagna och planerade åtgärder för att förebygga olägenheter för människors hälsa eller miljön.</p>	<p>17 § Avfallsplanen ska innehålla uppgifter om nedlagda deponier. För varje nedlagd deponi ska en bedömning av risken för olägenheter för människors hälsa eller miljön redovisas. För de nedlagda deponier där kommunen har varit verksamhetsutövare ska planen även innehålla uppgifter om vidtagna och planerade åtgärder för att förebygga olägenheter för människors hälsa eller miljön.</p>

Motivering

Ändrad numrering av bestämmelsen i detta avsnitt, i övrigt inga ändringar.

18–20 §§ Samråd och miljöbedömning

<i>Nuvarande lydelse</i>	<i>Föreslagen lydelse</i>
<p>16 § Avfallsplanen ska innehålla en beskrivning av hur samråd enligt 15 kap. 42 § miljöbalken angående förslag till ny renhållningsordning har genomförts, och vilka aktörer som har deltagit i samråd.</p>	<p>18 § Avfallsplanen ska innehålla en beskrivning av hur samråd enligt 15 kap. 42 § miljöbalken angående förslag till ny renhållningsordning har genomförts, och vilka aktörer som har deltagit i samråd.</p>

<p>17 § Avfallsplanen ska innehålla en beskrivning av hur den miljöbedömning av planer och program som krävs enligt 6 kap. miljöbalken har genomförts. I de fall en miljöbedömning inte har bedömts nödvändig ska en behovsbedömning enligt förordningen (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivningar redovisas.</p>	<p>19 § Avfallsplanen ska innehålla uppgifter om en strategisk miljöbedömning har gjorts enligt 6 kap. 3 § miljöbalken, eller om en strategisk miljöbedömning inte behöver göras ska beslut i frågan om miljöpåverkan enligt 6 kap. 7 § miljöbalken bifogas avfallsplanen.</p>
<p>18 § Avfallsplanen ska innehålla en beskrivning av vilka av kommunens funktioner som har medverkat vid framtagande av avfallsplanen.</p>	<p>20 § Avfallsplanen ska innehålla en beskrivning av vilka av kommunens nämnder, förvaltningar och bolag som har medverkat vid framtagande av avfallsplanen.</p>

Motivering

På grund av ändringar i 6 kap. miljöbalken 2017 och den nya miljöbedömningsförordningen (2017:966), behöver 17 § i de nuvarande föreskrifterna ändras. En avfallsplan ska även i fortsättningen innehålla uppgifter om huruvida en miljöbedömning med stöd av 6 kap. miljöbalken har genomförts. Uttrycket *behovsbedömning* har dock ersatts med undersökning i miljöbedömningsförordningen som beteckning för den process som ska leda fram till ett ställningstagande i frågan om en miljöbedömning ska göras eller inte göras. Om avfallsplanen eller en ändring av denna inte kan antas medföra en betydande miljöpåverkan och en strategisk miljöbedömning följaktligen inte behöver göras, ska dock ska beslutet i frågan om miljöpåverkan enligt 6 kap. 7 § miljöbalken bifogas avfallsplanen.

Det har skett en justering i 18 § de nuvarande föreskrifterna. Begreppet funktioner har ersatts med de förtydligade begreppen nämnder, förvaltningar och bolag. I övrigt har numreringen i detta avsnitt ändrats.

21 § Lämnannde av information till hushållen

<i>Nuvarande lydelse</i>	<i>Föreslagen lydelse</i>
-	<p>21 § Kommunen ska lämna information till hushållen om avfallsförebyggande åtgärder.</p>

Motivering

Genom direktivet om ändringar av avfallsdirektivet har medlemsstaternas skyldighet att vidta åtgärder för att förebygga avfallsgenerering utökats (artikel 9.1 i avfallsdirektivet). I skälen till direktivet om ändring av avfallsdirektivet framhålls att avfall till stor del kan förebyggas genom att främja en hållbar produktion och konsumtion. Medlemsstaterna bör vidta åtgärder för att öka konsumenternas medvetenhet om detta och uppmuntra dem att bidra aktivt till bättre resurseffektivitet. Som en del av åtgärderna för att minska

avfallsgenerering bör medlemsstaterna inkludera kontinuerlig kommunikation och utbildningsinitiativ för att öka medvetenheten om frågor kring avfallsförebyggande och nedskräpning (skäl 30 i ändringsdirektivet).

En stor majoritet av kommunerna arbetar med avfallsförebyggande åtgärder i någon utsträckning. Information är en viktig åtgärd för att förebygga avfall. Ett nytt avsnitt och en bestämmelse om information föreslås således i föreskrifterna. För att öka medvetenheten om avfallsförebyggande ska kommunerna informera hushållen i kommunen om olika avfallsförebyggande åtgärder som kan vidtas och nyttan av att vidta sådana åtgärder.

22–23 §§ Lämnande av uppgifter till länsstyrelsen och länsstyrelsens sammanställning

<i>Nuvarande lydelse</i>	<i>Föreslagen lydelse</i>
<p>19 § Kommunen ska lämna följande uppgifter om innehållet i den kommunala avfallsplanen till länsstyrelsen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. datum för antagande av planen, 2. en sammanställning av mål, åtgärder och styrmedel enligt 3–6 §§, 3. resultaten av uppföljningen av föregående plan enligt 14 §, samt 4. uppgifter om nedlagda deponier enligt 15 §. 	<p>22 § Kommunen ska lämna följande uppgifter om innehållet i den kommunala avfallsplanen till länsstyrelsen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. datum för antagande av planen, 2. en sammanställning av mål, åtgärder och styrmedel enligt 3–6 §§, 3. resultaten av uppföljningen av föregående plan enligt 14 §, <i>och</i> 4. uppgifter om nedlagda deponier enligt 15 §.
<p>20 § Länsstyrelsens sammanställning av kommunernas avfallsplaner ska särskilt innehålla de uppgifter som kommunen har redovisat enligt 19 § punkterna 1–3. Sammanställningen ska på begäran överlämnas till Naturvårdsverket.</p>	<p>23 § Länsstyrelsens sammanställning av kommunernas avfallsplaner <i>enligt 81 § avfallsförordningen (2011:927)</i> ska särskilt innehålla de uppgifter som kommunen har redovisat enligt 19 § punkterna 1–3. Sammanställningen ska på begäran överlämnas till Naturvårdsverket.</p>

Motivering

En smärre justering av ordvalet har gjorts i 19 § punkt 3 i de nuvarande föreskrifterna och en hänvisning till 81 § avfallsförordningen har lagts till i 20 §. I övrigt har endast numreringen av bestämmelserna i detta avsnitt ändrats.

24 § Lämnande av uppgifter till Naturvårdsverket

<i>Nuvarande lydelse</i>	<i>Föreslagen lydelse</i>
-	<p>24 § Kommunen ska på begäran av Naturvårdsverket lämna uppgifter om avfallsförebyggande åtgärder och åtgärder för att förebygga och begränsa nedskräpning.</p>

Motivering

Naturvårdsverket har en skyldighet att se till att det finns ett avfallsförebyggande program och en nationell avfallsplan. Genom direktivet om ändringar av avfallsdirektivet har det gjorts ändringar som innebär att kraven på medlemsstaternas avfallsförebyggande program blir mer omfattande (artikel 29 i avfallsdirektivet). Ändringarna innebär att programmen får en mer central roll för övergången till en resurseffektiv och cirkulär ekonomi. Medlemsstaterna ska i programmen beskriva vilka avfallsförebyggande åtgärder som finns och hur de bidrar till avfallsförebyggande. Sedan tidigare ska de kommunala avfallsplanerna innehålla mål och åtgärder för att förebygga avfall. Mot bakgrund av de högre kraven så behöver Naturvårdsverket få in uppgifter från kommunerna om de avfallsförebyggande åtgärder som bedrivs och resultatet av dessa, som kan användas som underlag vid arbetet med framtagandet av programmen.

Sedan tidigare finns krav att de kommunala avfallsplanerna ska innehålla mål och åtgärder för att förebygga och begränsa nedskräpning. Det finns krav på att de nationella avfallsplanerna ska innehålla uppgifter om åtgärder för att motverka och förebygga all slags nedskräpning varför även dessa uppgifter behöver redovisas till Naturvårdsverket som underlag till den nationella avfallsplanen.

Avsnittet och bestämmelsen är ny.